

AREMARK
KOMMUNE

Møteinnkalling

Utvalg: Levekårsutvalget
Møtested: Personalrom, Aremark skole
Dato: 08.11.2018
Tidspunkt: 18:00

Første del av møtet foregår på Aremark skole, hvor sak om feriestenging av barnehagen behandles. Kl. 19.00 starter felles møte for alle utvalg på rådhuset, hvor rådmannen presenterer budsjett for 2019 og økonomiplan 2019-2022.

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 69199600.
Utvalgssekretær innkaller vararepresentanter.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Jørgen Henrik Hovde Grønlund
leder

Mary Anne Gløboden
utvalgssekretær

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Unntatt offentlighet
PS 58/18	Godkjenning av innkalling	
PS 59/18	Godkjenning av saksliste	
PS 60/18	Godkjenning av protokoll fra forrige møte	
PS 61/18	Feriestengning Aremark kommunale barnehage	
PS 62/18	Rådmannen presenterer budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022	
PS 63/18	Orienteringer	
PS 64/18	Referatsaker	
PS 65/18	Forespørsler	

PS 58/18 Godkjenning av innkalling

PS 59/18 Godkjenning av saksliste

PS 60/18 Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Levekårsutvalget	61/18	08.11.2018

Feriestengning Aremark kommunale barnehage

Vedlegg

- 1 Små barnehagebarn og stress
- 2 Utregning kostnad ved ferieåpen barnehage
- 3 Uttalelse fra foreldrerådet i Aremark barnehage til Levekårsutvalget angående feriestengt barnehage

Saksopplysninger

Virksomhetsleder barnehage er blitt bedt av Levekårsutvalget i møte den 06.09.18 om å fremme sak til møtet i Levekårsutvalget 08.11.18 der en feriestengning av barnehagen i fire uker i juli belyses gjennom en klargjøring av hvilke konsekvenser dette vil ha for økonomi og attraktivitet i barnehagen. Det forutsettes at barnehagens FAU får uttale seg om saken, og at deres uttalelser legges frem i saksframlegget.

Virksomhetsleder barnehage har blitt bedt av Rådmannen om å gjøre innsparinger i barnehagen i lys av Aremark kommunes økonomi. Da er et av innsparingsforslagene å holde feriestengt i juli. Barnehagen kan risikere å ha ett barn i en uke, noe som skjedde senest sommeren 2018. Av sikkerhetsmessige grunner må vi ha minimum fire ansatte på jobb hver dag. Da blir det et tilbud som er meget dyrt å opprettholde for kun ett barn. Dette er en innsparing som vil være med på å styrke det pedagogiske tilbudet vi gir ved at vi også konsentrerer ferien til de ansatte. Ved ferieåpent fordeles personalets ferie under hele skolens ferieperiode. Det vil si at vi i løpet av 2 måneder i året gir et tilbud som er pedagogisk dårligere enn det foreldrene betaler for, siden det da ikke alltid er pedagoger på plass på de enkelte avdelingene.

Vi slår også sammen avdelinger som kan medføre at barna møter voksne og vikarer de ikke er like trygge på og kjent med. Dette kan medføre en utrygghet og unødvendig stress for spesielt de minste barna. Viser til vedlagt artikkel om barns stress nivå. For å redusere barns stressnivå over tid er det viktig at de små barna får en lang sammenhengende ferie, da foreldrene har rett til tre uker sammenhengende ferie etter ferieloven.

Etter en gjennomgang av årets ferie har vi regnet ut at vi ved feriestengt i sommer kunne spart over 100.000,- kroner. Se vedlagt Excel ark. Vi har hatt en ansatt i 55% stilling som er overtallig i barnehagen, og som flyttes over til en vikarpool i kommunen. I tillegg til dette hadde vi 32 timer renhold i løpet av disse fire ukene. En som gikk av med pensjon lot være å ta ut mer enn to uker ferie, og virksomhetsleder lot være å ta ut to uker ferie for å få feriekabalen til å gå opp. I tillegg hadde vi vikar inne. I budsjett tallene fra tidligere år er det kun sett på hva som er brukt i et ferievikar for juni og juli. Det er kun ferien for 2018 som kunne gjennomgås grundig. Det er vanskelig å kunne undersøke hva en feriestengning vil ha å si på attraktiviteten av barnehagen. Da måtte vi lagd en spørreundersøkelse på generell basis som hadde spurt foreldre hva de ser etter i en barnehage. Dette har det hverken vært tid eller økonomi til å undersøke. Det som er undersøkt er nærliggende kommuner, men avhenger av at de har svart på spørsmål som er sendt. Det er spurt flere kommuner, men de viktigste svarene er fra de kommuner som grenser til Aremark. I Rakkestad har alle barnehagene stengt i to uker. I Marker har de private barnehagene stengt i fire uker, mens den ene kommunale har åpent. I Halden har de kommunale stengt i fire uker, mens vi ikke har fått svar på hvor mange av de private som har åpent og hvor lenge de eventuelt har åpent. Foreldrerådet i Aremark kommunale barnehage ble spurt om de også kunne komme med en uttalelse om hva deres innspill var om feriestengt barnehage. De avholdt møte den 09.10.18, der alle barnehagens foreldre var invitert.

Vurdering

Rådmannen ser det som mest hensiktsmessig for barnets beste at barnehagen holder feriestengt i fire uker. Barna vil ut fra et pedagogisk perspektiv få tid til å finne ro i fire sammenhengende uker. Barna vil få et bedre pedagogisk tilbud alle de 11 månedene de skal være i barnehagen med flere kjente voksne som har en pedagogisk utdanning.

Virksomhetsleder får bedre tid til å kunne arbeide med utvikling av og for barnehagen.

Istedenfor å bruke lang tid på å organisere ferie for både voksne og barn. Ferien for de ansatte må fastsettes innen 1.mai ifølge ferieloven. Foreldrene kan ikke alltid selv vite når de får ferie fra sin arbeidsgiver før 1. mai. Det er derfor et sjansespill på oppsetting av ferie, kontra barnas ferie. Vi kan aldri være sikre på når barna skal ha ferie, og har derfor stor risiko at vi da sitter med for få ansatte eller få barn i forhold til hvor mange ansatte vi har på jobb.

Hvis vi har en ferieåpen barnehage, eller delvis åpen barnehage i ferien vil det medføre at barnehagen må finne innsparings tiltak andre steder. Dette vil igjen føre til at Aremark kommune gir et pedagogisk faglig dårligere barnehage tilbud.

Det er den innsparingen som er mest hensiktsmessig, og som styrker det pedagogiske tilbudet Aremark kommunale barnehage gir til de barna som går i barnehagen.

Rådmannens innstilling

Barnehagen holder feriestengt 4 uker fra og med sommeren 2019

Små barnehagebarn og stress

Postet den [februar 21, 2017](#)[august 23, 2017](#) av [RKBU Midt-Norge](#)

Som del av en forskergruppe ved RKBU Midt-Norge, NTNU, RBUP Øst og Sør og Universitetet i Oslo har jeg vært med på å gjennomføre den første norske studien av stress blant små barn i norske barnehager. Siden våre funn ble publisert har det vært en del debatt om implikasjonen av funnene.

[Av May Britt Drugli, professor i pedagogikk, RKBU Midt-Norge](#)

Kort oppsummert omhandlet vår studie måling av kortisol hjemme og i barnehagen hos 112 små barn, 5–6 måneder etter at de begynte i barnehagen. Når man undersøker kortisol hos store grupper, vil nivået være høyest om morgenen og vise en synkende tendens gjennom dagen. I vår studie ble kortisolnivået målt kl. 10.00 om morgenen og kl. 15.00 om ettermiddagen. Vi fant at barna hadde likt nivå av kortisol om morgenen, men at nivået økte gjennom barnehagedagen. Vi fant videre at økningen var størst hos de barna som hadde de lengste barnehagedagene, det vil si åtte timer eller mer, mens barn som var sju timer eller mindre i barnehagen hadde en flat kurve. De dagene barna var hjemme sank kortisolnivået gjennom dagen. Det understrekes at barnas nivå av kortisol på ettermiddagen i barnehagen kun var litt høyere enn kortisolnivået hjemme.

[Les: Forhøyet stressnivå hos de yngste norske barnehagebarna \(NTNU\)](#)

Tre typer stress

Det er vanlig å snakke om tre typer stress: *Toksisk stress*, som innebærer en vedvarende aktivering av kroppens stressrespons-system som følge av alvorlige hendelser, for eksempel omsorgssvikt, og der barnet ikke får hjelp til å takle det som er vanskelig. *Tolerabelt stress* innebærer stressrespons som kunne fått negative konsekvenser, men som fordi de bare er til stede over en begrenset tid likevel ikke får det. For barn vil tilstedeværelsen av støttende voksne, som er sensitive overfor barnets signaler og som hjelper barnet med å takle det som er krevende, være en viktig faktor. *Positivt stress* innebærer kortvarige og moderate stressrespons. Positivt stress er en viktig og normal del av barns utvikling. Det fører til at barnet kan lære å takle motgang og problemer.

[Les: Barn blir stressa av lange barnehagedager \(NRK\)](#)

Barnets biologi trer frem

I internasjonal barnehageforskning har stress vært mye undersøkt. Det foreligger imidlertid relativt få studier av ett- og toåringer. Det er flere årsaker til denne interessen for barns stressnivå i barnehagen. Den viktigste er at det er godt dokumentert at såkalt "toksisk stress" viser sammenheng med negative effekter for barn, blant annet når det gjelder immunforsvar, læring og psykisk helse. Mange har

derfor ønsket å undersøke hvor høyt stressnivået i barnehagen faktisk er. En annen årsak til bruk av kortisolmålinger er at man har funnet at det ikke er mulig på en sikker måte atferdsmessig å observere barns stressnivå. Det å ta spyttprøver og deretter analysere kortisolnivået, er derfor en måte å la barnets biologi tre frem i forskningen på, uten tolkninger fra de voksnes side. I tyske studier er det for eksempel funnet at noen små barn som gråter mye når foreldrene går fra barnehagen, og som man derfor lett tolker til å være stresset, kan ha et lavt kortisolnivå. Mens noen av de barna som er rolige og ikke viser negative reaksjoner, likevel *kan* ha et høyt kortisolnivå og derfor trenger trøst og støtte selv om det ikke ser slik ut.

Trenger mer forskningsbasert kunnskap

Etter at vår artikkel ble publisert, synes flere aktører å ha hatt et behov for å definere det stressnivået vi har funnet i barnehagen enten for å være "farlig" eller "positivt". Disse tolkningene må stå for den enkeltes regning. Innen barnehageforskningen er det i dag enighet om at man ikke vet effektene av et noe forhøyet nivå av kortisol i barnehagen. Det foreligger ingen studier som har undersøkt dette over tid. Vi kan *tro og håpe* det er snakk om positivt stress, men vi vet det ennå ikke. Videre trengs det langt flere og større studier for å undersøke om tidlig barnehagestress virker ulikt for barn med forskjellig grad av sårbarhet. Til mer forskningsbasert kunnskap vi får om små barn i barnehage, til bedre i stand blir vi til å gi barna den støtten de trenger både i barnehagen og hjemme.

Hva personale og foreldre kan gjøre

Vi mener det mest interessante funnet i vår studie er at det synes å være en forskjell mellom barn med lange og korte barnehagedager. Inntil vi vet mer om hva forhøyet kortisol i barnehagen faktisk betyr, mener vi debatten bør handle om hva personale og foreldre kan gjøre for å støtte dem både i løpet av barnehagedagen og hjemme om ettermiddagen.

Mange barnehageansatte har kontaktet oss og sier at de har et forbedringspotensial når det gjelder barnehagens ettermiddagsrutiner, som for eksempel å ha flere på jobb på slutten av dagen, slik at de barna som skal være lenge får god omsorg mens andre barn blir hentet. Foreldrene er imidlertid de som betyr aller mest for barna. Det at foreldrene tar seg tid til rolig samvær, kontakt og samspill etter endt barnehagedag er derfor kanskje det små barnehagebarn trenger aller mest.

Dette blogginnlegget er en bearbeidet versjon av en kronikk som ble publisert i Klassekampen 18.02.20.

<https://tilbeste.no/2017/02/21/sma-barnehagebarn-og-stress/>

Art	Navn	2018
10203	Vikarlønn - ferie	10 604,45
	Ekstra ansatt NN 2mnd	37 785,00
	Ferie 14,3%	5 403,26
	Virksomhetsleder 2 uker	24 230,75
	Ferie 12%	2 907,69
	NN 2 uker	12 539,26
	Ferie 14,3%	1 793,11
	Renhold NN 32t	4 919,68
	Ferie 12%	590,36
	Delsum 1	100 773,56
	Pensjon	15 619,90
	AGA	16 411,48
	Totalt	132 804,94

Annen gevinst:
Planlegging av ferie (ca uke)
Ferieavvikling iht til lovverk. Unngår 1 ansatt på jobb.
Pedagogisk personell til enhver tid i åpningstiden.

2017	2016	2015	2014	2013
1 347,06		32 496,59	35 166,92	30 359,60

Uttalelse fra foreldrerådet i Aremark barnehage til Levekårsutvalget angående feriestengt barnehage.

Foreldrerådet har ingen problemer med å se situasjonen politikerne og styrer sitter i, og at vi kan se behovet for å vurdere hvilke muligheter som ligger i driften for å spare penger. Likevel ønsker Foreldrerådet å understreke for politikerne viktigheten av å ha en attraktiv barnehage i kommunen, med færrest mulig begrensninger.

For å imøtekomme forslag fra styrer om 4 uker feriestengt, er Foreldrerådets ønske at det settes en tidsbegrenset prøveperiode som må vurderes etter førstkommende sommer, hvor det settes 2 uker feriestengt. Enten sett i forhold til historikken med lavest antall barn i barnehagen i ferien, eller forespørsel i foreldregruppa på ønsket ferie i dette barnehageåret. Barnehagen kan eventuelt legge inn føringer på lavest antall barn i barnehagen, som gjør at barnehagen kan stenge de ukene antall barn ikke overstiger det antallet som blir vedtatt. Det må også fastsettes tidlig hvilke uker som vil bli stengt, for at foreldre skal kunne ha forutsigbarhet.

Ellers ønsker Foreldrerådet at Levekårsutvalget og barnehagen ser på muligheten for å samkjøre avdelinger ellers i året ved lavt antall barn, og muligheten for å samarbeide med SFO ved lavt antall barn i ferier eller faste uker i året.

Foreldrerådet i Aremark 09.10.18

**PS 62/18 Rådmannen presenterer budsjett 2019 og økonomiplan
2019-2022**

PS 63/18 Orienteringer

PS 64/18 Referatsaker

PS 65/18 Forespørsler